

PARS PRIOR.

§. I.

Quisquis mecum eruditissimam Card. Archiepiscopi mechliniensis *Declaracionem de Doctorum Lovaniensium Sententiis vel legendo salutari*, ex eaque primas duas *Quæstiones* iis Doctoribus propositas cum eâ, quæ se ab ortu Bonnensis Academiæ ad hanc usque diem in eadem explicuit, *Doctrinâ comparaverit*, is, fateor, ægre fibi persuadebit, analogiæ aliquid inter utrosque esse Magistros. Ea est enim omnium de Bonnensis opinio, Episcoporum Juribus non tantum nihil ab iisdem detrahi, sed concedi potius plus, nimiumque; ad prolatandas quippe istorum Jurium fines in hanc usque diem eos omnem operam, studiumque contulisse suum, notius est, quam ut pluribus à me exponi debeat. Contra dubitabat jure de *Lovaniensibus* Card. Archiepiscopus, Episcopo an inimpeditam à Christo Apostolis datam docendi facultatem essent concessuri. Fateor, inquam, ita rebus penitus non discussis mihi objici posse, me nodum in scirpo quærere, & aliena Delicta innocuis summam per calumniam adscri-

bere velle. Absit à me malum isthoc, quod abominor, & in humanae vitæ Societate ab ingenuis tolerari non potest. Verbis igitur ut item meis, ponam Quæstiones primas duas:

I. *An Episcopi jure divino habeant omni tempore per se vel alios ius docendi & instruendi, non tantum catechisando, prædicando, sed etiam Sacram Theologiam tradendo eis, qui ad statum Ecclesiasticum aspirant?*

II. *Utrum illud Ius possit impediri, aut restringi per Potestatem laicam?*

Quid Facultas Lovaniensis ad has quæstiones responderit, constat ex ejusdem Literis diei 13 Martii 1789 ad Eminentissimum Card. Archiepiscopum datis; quid verò Rector Universitatis Bonnensis eodem tempore perquam magnificus responsurus ad easdem fuisset, legitote: „ Quid sub „ Josepho Clemente, inquit in *historia genericā* *) *Universitatis Bonn.* pag. 76. „ Hoc saeculo ineun- „ te circa Bullam *Unigenitus* actum fuerit, silentio „ præterire haud possum, qui, suæ potestatis Ar- „ chiepiscopalnis haud memor, Bullam in Conventu „ minoritico Coloniensi à Facultate theologica, ceu „ dogmaticam & fidei Regulam adsumptam pro- „ suis Ecclesiis publicaverat, sed pro Ditionibus „ austriacis.

*) Entstehungsgeschichte der bonnischen Universität 1786.

„austriacis Juri suo diœcesano Coloniensi subjec-
 „tis in gravissimam *Josephi I.* inciderat offendam,
 „atque illius ad suggestionem facultatis prædictæ
 „facta Publicatio Bullæ *unigenitus* seu Regulæ fidei
 „in Ditionibus austriacis absque effectu mansit.
 „Quæ ex facto hoc Corollaria fluunt, aliis dedu-
 „cenda relinquo.“

Corollarium I., quod inde deduci vult *Hedderichius*, est igitur hoc: *Toties rumque Episcopos*, etiamsi Archiepiscopi fuerint, *sua potestatis immemores esse*, *quories cumque suis subditis Laicæ Potestati parentibus*, non *prærequisitæ imperataeque ejusdem Potestatis consensione articulum fidei promulgant.* II. *Laicos Imperantes ab itâ Docentibus sive Episcopis, sive Archiepiscopis gravissimè offendi.* III. *Offensoes justè obniti, & itâ impedire posse, quo minus sic prædicara Episcoporum Doctrinæ à suis accipiatur subditis, suumque fortiatur effectum.* Sum equidem alias ab illo Universatis Bonn. Rectore perquam magnifico, nihilominus tria ista Corollaria justè à me ex ejus Narratione deducta esse, sana mea Logica præst est. Quām sinistra fallāque ceterū hæc ejus historia sit, quām ineptè & non suo allata loco, quām eā novæ se addictum Ecclesiæ profiteatur, quām non Vocem *Regula fidei* intelligat, illiūisque ludat post Febronium æquivoca-